

сонымен қатар жанкүйерлердің қызығушылығын арттырады, балуандар даярлығына үлгі талаптар қояды.

Әдебиеттер:

1. Алимханов Е., Алтыбаев С., Жартыбаев А. Қазақ күрссі ережесінің қалыптасу кезеңдері және әйелдер қызығушылығы. //«Қазақ күресінің өткені, бүгінгі мен болашағы» Ғыл.-тәж.конф. материалдарының жинағы. - Алматы. Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің баспасы, 2013. - 132-138 бб.

Е.А. Алимханов, М.О. Мырзаев, А.К. Онгарбаев

«ДЕНЕ ТӘРБИЕСІ ЖӘНЕ СПОРТТЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК ҚЫЗМЕТІ» КУРСЫН ОҚИТУДЫҢ БОЛАШАҚ МАМАН БІЛІКТІЛІГІН АРТТЫРУДАҒЫ ОРНЫ

Дене тәрбиесі және спорттың қоғамдағы атқаратын әлеуметтік орнын зергілеу) ғасырдың орта кезеңінен бастап кең қарқын ала бастады. Қоғамдағы болып жатқан күрделі өзгерістердің барлығы адам өміріне тікелей байланысы болғандықтан, адамда күнделікті әлеуметтік өміріне әсер етуші дене тәрбиесі мен спорттың да орнын маңызды сұрақ болып табылады. Дене тәрбиесі және спорттың тиімді жақтарымен қарқынды дұрыс ойластырылмаған жағдайда оның адам денсаулығына кері әсерлері болуы да күрделі екендігін көрсету маңызды педагогикалық, тәжірибелік, этикалық жұмыстар бағыті болып табылады.

«Дене тәрбиесі және спорттың қоғамдағы атқаратын әлеуметтік орны» атты күрделі оқыту философия, тарих, әлеуметтану, педагогика, психология, физиология, биология мәдениеттану т.б. пәндерімен байланыстыра арқылы іске асырылуы тиімді болып келеді. Сонымен қоса адамдар өмірінің әр кезеңдерінде әртүрлі әлеуметтік ортаға тәжірибелері жағдайларындағы дене тәрбиесі мен спорттың орнын зерттеу маңызды болып келеді.

Қоғамдағы болып жатқан экономикалық, саяси, мәдени өзгерістер, қоғамның өмір мүшесінің өмір сүру сапасына тікелей әсер етіп отырады. Адамдардың әрқашанда белгілі әлеуметтік топ ортасында болуы, оның алдағы өміріне тікелей әсер етіп отырып Адамдардың қоғам игілігі оның ішінде байлық, әкімшілік, мәнап, мамандық, автор өмір сүру ортасы, денсаулығы жағдайы, отбасы, балалар саны, өмір жасының әртүрлі білімі, өмірге бейімделу сапасы т.б. жағдайлары оларды әртүрлі әлеуметтік топ болінуіне әкеледі. Осындай боліністер жағдайында адамдардың салауатты өмір салтын, тәрбиесі және спорт арқылы қалыптастыруы адамдардың әлеуметтік жағдайының сапалы тұрақты болуына үлкен жағдай туғызады. Оның көрсеткіші адам денсаулығының ЖІ қалыптасып жұмыс қабілетінің артуы, ұзақ жылдар бойы еңбек етуге жарамды болуы, өмір сүруіне мүмкіндіктің артуы болып табылады. Осы жағдайларды жоғары білімді жатқан студенттер мен магистранттарға түсіндіру арқылы олардың өздерінің дене тәрбиесі мен спортқа деген қызығушылығының жақсаруына, салауатты өмір салтын құрула) жетелей отырып, олардың маман ретінде кәсіптік жұмыс істеу барысында алған білім мен тәжірибелерін сапалы қолдануларына жол ашады.

Қазақстанның білім жүйесінде қазіргі кезде әлеуметтануды «Мәдениет әлеуметтану Еңбек әлеуметтануы, Тұлға әлеуметтануы, Экономикалық әлеуметтану» салаларына бөлініп отырып «мәдениет-бұл материалдық және рухани еңбектің заттары, әлеуметтік нормала) мекемелер, рухани құндылықтар, адамдардың өзара, табиғатпен және тікелей өзіне қаты арқылы көрінетін өмірлік іс-әрекеттерінің қалыптасуларының және өзіндік ұйымдастырылуының ерекше тәсілі" дей келе дене тәрбиесі мен спорт мәдениеті қоғамдағы әлеуметтік орны ашылмайды [1].

Бұл түсінікті де, себебі дене тәрбиесі және спорттың әлеуметтік орны туралы түсініктің қоғамдағы атқаратын ролі туралы білім беру елімізде әлі қалыптаспаған жағдайда, отырмыз.

Дене тәрбиесі және спорттың қоғамдағы атқаратын әлеуметтік орны туралы білім беру, болашақ мамандар даярлау барысында оқылатын басқа пәндермен байланыстыра отырып оқыту студенттер мен магистранттардың дене тәрбиесі және спорттың қоғамның және жеке адамдардың әлеуметтік бейімделуіндегі орны туралы білімдерін жетілдіріп, алған білімдерін болашақ кәсіптік жұмыстарында сапалы пайдалануға үйретуді жеңілдетеді. Сонымен қатар барлық сала бойынша білім алушыларға дене тәрбиесі және спорттың әлеуметтік орны туралы түсінік қалыптастырады, адамдарды әлеуметтік қорғау туралы білімін жетілдіреді, әртүрлі әлеуметтік ортадағы және әртүрлі жастағы адамдармен жұмыс жасаудағы педагогикалық біліктіліктерін арттырады.

Қазіргі уақытта адамдарды әлеуметтік ортаға бейімдеудің құралы ретінде дене тәрбиесі және спортқа бейімдеу маңызды орын алып келеді. Спортпен шұғылдану алдымен адамның жеке тұлға ретінде өзін көрсете білу мүмкіндігін арттыруына жол ашып отыр. Спорт және дене тәрбиесі әртүрлі жастағы және әртүрлі әлеуметтік ортадағы адамдармен тікелей жұмыс ісей алу мүмкіндігімен ерекшеленеді.

Жыл сайын спортпен шұғылданушылардың санының артуы, жарыстардың көбеюі, спорттық кешендер мен алаңдардың көбеюі, ақпараттық құралдар хабарларының сапасының артуы адамдарға спортпен шұғылданудың пайдалы екендігі туралы сенімдерінің артуына әсер етіп отыр. Осы пайдалы жақтарын көрсету барысында дене тәрбиесі және спортпен шұғылданған адамдардың, шұғылданбаған адамдардан қандай ерекшеліктері болатындығын көрсету орынды. Оны алдымен физиологиялық, биологиялық тұрғыдан байланыстырып көрсету орынды. Мысалы спорт маманы Ю.Ф.Курамшин «спортпен шұғылдану күрделі және жан жақты әлеуметтік мазмұндағы әрекет» дей келе оның педагогикалық және тәрбиелік мәні үлкен екендігін, спорттың өзі өмірде саясатпен, идеологиямен, экономикамен, мәдениетпен, біліммен тығыз байланыста екендігін көрсетеді. Спорттың дамуындағы жоғары көрсеткіштерге жетуді, жаттығу жұмыстарын тиімді жоспарлауды ғылыми жолмен арнайы зерттеу қажеттігін көрсете келіп, спорттың мазмұнында педагогикалық және әлеуметтік бағыттардың шешілуі қажеттігін көрсетеді [2].

Спортта әрекет етіп жұмыс жасаушы спортшының өзі болып табылады. Еңбек етуші тұлға да -спортшы, ол осы жұмысының арқасында өмірінің әлеуметтік қорғалуын қамтамасыз етеді.

«Дене тәрбиесі және спорттың әлеуметтік қызметі» туралы білім беру дене тәрбиесі және спорттың өзара ерекшеліктері, түрлері, адам денсаулығына әсері, адамның өсуі, қалыптасуы, қызығушылығын туғызу, жетістіктері мен танымалдылығының артуы, кәсіптенуі, қаражат табу мүмкіндігі, білім алуы сияқты адам өміріне тікелей қатысы бар жақтарын анықтаудан тұратындығын айта келіп, оқытылатын курс мазмұнында төмендегідей негізгі бағыттар енгізілгені дұрыс деп санаймыз.

Жұмыс жоспарына болашақ маманның іс тәжірибесіне тікелей қажет болады деген тақырыптар таңдалып алынды. (Үлгі ретінде) :

Дене тәрбиесі және спорт қоғамдағы әлеуметтік-педагогикалық мәселелерді шешуші фактор ретінде.

Дене тәрбиесі және спорт мәдениеті жалпы мәдениеттің бір бағыты ретінде.

Дене тәрбиесі және спорттың қоғамдағы әлеуметтік орны.

Дене тәрбиесі және спорт адамдардың жан-жақты үйлесімді дамуын қамтамасыз етуші құрал ретінде.

Дене тәрбиесі және спорт адамдардың дене қаблеттерін жетілдіруші, денсаулығын сақтаушы ролі.

Дене тәрбиесі және спорттың денсаулықтарында өзгерістері бар және мүгедек жандармен жұмыс жасаудағы орны, маңызы.

ҚР мемлекетіндегі дене тәрбиесі және спорт саласындағы саясаты (Заңдар, қаулылар, стратегиялар, шешімдер)

Тұлғаның дене тәрбиесі және спорт арқылы әлеуметтенуі туралы түсінік.

Әлеуметтену басқаруға болатын жүйе ретінде.

Әлеуметтену көрністері, факторлары. Дене тәрбиесі және спорт арқылы ту әлеуметтену ерекшеліктері.

Дене тәрбиесі және спорт педагогикалық жүйенің бір саласы ретінде.

Дене тәрбиесі және спорттағы оқыту, тәрбиелеу жұмыстарының ерекшелігі.

Дене тәрбиесі және спорт саласы реттелетін және басқарылатын жүйе ретінде.

Спорттағы жаттықтыру, жарыс өткізудің әлеуметтік мәселелері.

Дене тәрбиесі және спорттың жеке адамға педагогикалық, әлеуметтік, психолог кәсіптік әсері мен пайдасы.

Дене тәрбиесі және спорт саласы маманының әлеуметтік жұмыстарының мақсаті Ұстаз-жаттықтырушы жұмысының әлеуметтік мөні.

Ұстаз-жаттықтырушы кәсіптік жұмысының кодексі, этикасы, сапасы, мазмұны.

Қоғамдағы адамдардың әлеуметтік және жас ерекшеліктеріне қарай тоі Статистикалық көрсеткіштер.

Адамдар отбасындағы әлеуметтік ерекшеліктер.

Салауатты өмір салтын жүргізудің әлеуметтік-педагогикалық орны тақырі енгізілді.

Қазіргі уақытта спортты бұқаралық және жоғары спорттық жетістіктер спор бөледі. Осы шартты бөлудің өзінде біз зерттеп отырған мәселе бойынша миллис адамдарды қоғамдық еңбек етуге жарамды етіп даярлауға қажеттісі және тиімдісі бүк спорт болып табылады. Сондықтан адамдарды спортпен шұ ғылдануға, жаттығуға ш; үлкен қаражаттар бөлген кездерде олардың алдымен пайдалы еңбек етуге деген бағы ынталарын жетілдіру де басты назарда болуы қажет, себебі адамдардың басым ке халық шаруашылығының барлық салаларында еңбек етуші адамдар, яғни қоғ әлеуметтік мәселелердің оңтайлы шешілуіне тікелей әсер етуші тұлғалар болып Қорытынды:

Дене тәрбиесі және спорт әлеуметтік қызметтің бір түрі ретінде адамдарды бейімдеудің бір құралы ретінде орын алып еліміздің экономикалық, мәдени, қс салаларын жетілдіруде қажетті роль атқарады.

Еліміздің қазіргі экономикалық және әлеуметтік саясатында болашақ мамандар; тәрбиесі және спорт арқылы тәрбиелеу еліміздегі адамдардың салауатты және і пайдалы жұмыстарды сапалы атқаруларына жол ашып «Дене тәрбиесі және сг әлеуметтік қызметі» атты курс болашақ маманның біліктілігін арттыруда маңызды г орны бар екендігін көрсетеді.

Әдебиеттер:

1. Әбдікерова Г.О. Әлеуметтану: оқу құралы. - Алматы: Қазақ университеті, 2011. - 116-117 б.
2. Курамшин Ю.Ф. Теория и методика физической культуры: Учебник- М.: Советский спорт 314-315 б.

О.С. Аңдарбаев

ДОППЕН ӨТКІЗІЛЕТШ ЭСТАФЕТАЛАРДЫҢ ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚА}

Бұл жұмыста дене тәрбиесі сабағында пайдаланатын доппен өті эстафеталардың бірнеше кешендері әдістемелік ретінде ұсынылады. Қолданылаты жаттығулар студент-футболшылардың қимыл дұрыстығы мен қозғалыс мүмкі артуына әсері зор.

Жоғарыда келтірілген эстафеталарда доп - қосымша салмақ ретінде пайдаланы Келесі эстафеталарда доп жүгіруге қосымша ретінде қолданылады.

«Туннель» эстафетасы.

Ойыншылар аяқтарын кең ұстап, бір-біріне жақын тұрады. Бірінші ойыншы (футбол немесе нығыздалған) арасынан домалатады. Соңында тұрған ойыншы оні

ӘЛ-ФАРАБИ атындағы ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТ!
КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ имени аль-ФАРАБИ

**«ЭКОНОМИКАНЫҢ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ДАМУ
НЕГІЗДЕРІ РЕТШДЕ ҒЫЛЫМ, БІЛІМ БЕРУ ЖӘНЕ
БИЗНЕС ИНТЕГРАЦИЯСЫ» атты**

45-інші ғылыми-әдістемелік конференция

МАТЕРИАЛДАРЫ

23-24 қаңтар 2015 жыл

4-кітап

МАТЕРИАЛЫ

45-ой научно-методической конференции

**«ИНТЕГРАЦИЯ ОБРАЗОВАНИЯ, НАУКИ И БИЗНЕСА
КАК ОСНОВА ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ
ЭКОНОМИКИ»**

23-24 января 2015 года

Книга 4

Алматы
«Қазак университеті»
2015

«**Экономиканың** инновациялық даму негіздері ретінде ғылым, білім беру және бизнес интеграциясы» атты 45-інші ғылыми-өдістемелік конференция материалдары. 23-24 қаңтар 2015 жыл. 4-кітап. - Алматы: Қазақ университеті, 2015. - 156 б.

ISBN 978-601-04-1019-0

ISBN 978-601-04-1019-0

© Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, 201

МАЗМУНЫ СОДЕРЖАНИЕ

ДӨНГЕЛЕКҮСТЕЛ КРУГЛЫЙ СТОЛ

БӘСЕКЕГЕ ҚАБИЛЕТТІ МАМАННЫҢ ҚҰЗЫРЕТТІЛІГІН ҚАЛЫПТАСТЫРУ ТӘСІЛІ РЕТІНДЕ ДЕНЕ ШЫНЫҚТЫРУ ЖӘНЕ СПОРТТЫҢ ЖОҒАРЫ КӘСІБИ БІЛШ БЕРУ ЖҮЙЕСІНДЕГІ ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК ЖӘНЕ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ДАМУ БАҒЫТЫ

УЧЕБНО-МЕТОДИЧЕСКИЙ И ИННОВАЦИОННЫЙ ВЕКТОР РАЗВИТИЯ ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ И СПОРТА В СИСТЕМЕ ВЫСШЕГО ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ КАК СРЕДСТВО ФОРМИРОВАНИЯ КОМПЕТЕНЦИЙ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОГО СПЕЦИАЛИСТА

Арещенко А.И., Мадиева Г.Б., Коваленко Л.Е. Реализация современных образовательных технологий в учебном процессе по физическому воспитанию студенческой молодежи.	^
Арещенко А.И., Рахимбаева Г.Х., Вишнякова Н.П., Болдырева Т.А. Инновации в организации занятий лечебной физической культуры в университете в рамках подготовки конкурентоспособного специалиста	6
Абдыбекова Н.А. Teaching speaking through discussion and writing students of physical education and sport	9
Алимханов Е.А. Оздоровление организма с применением ударных и обкатывающих упражнений	13
Алимханов Е., Аликей А., Бақаев Б. Қазақ күресі ережесін жетілдіру арқылы күрес сапасын арттыру жолдары	17
Алимханов Е.А., Мырзаев М.О., Онгарбаев А.К. «Дене тәрбиесі және спорттың әлеуметтік қызметі» курсының оқытудың болашақ маман біліктілігін арттырудағы орны	I^Г
Андарбаев О.С. Доипен өткізілетін эстафеталардың әдістемелік нұсқаулары	24
Байзакова Н.О., Молдахметова А.Ш., Испамбетова Г.А. Современные подходы подготовки специалистов в области физической культуры и спорта	^
Байқұлбаев Б.С. Использование упражнений для коррекции зрения на учебно-тренировочных занятиях со студентами-членами сборной команды КазНУ им. аль-Фараби по боксу	
Бақаев Б.Қ., Мырзаев М.О., Үсейін Е.М. Білімгер жастарды ұлттық ойындар арқылы тәрбиелеудің әдістемесі	^ j
Бейсалиев Т.М., Хохлов А.Г., Джаркешев К.И. Методические рекомендации по организации технической и тактической подготовки теннисистов	34
Бейсалиев Т.М., Хохлов А.Г., Джаркешев К.И. Основные технические элементы в настольном теннисе	
Беседин А.Г., Гребенщиков В.Н., Баимбетов Т.Ш. Методические рекомендации для сдачи президентских тестов по прыжкам в длину с места	42
Болсамбеков Н.Ж., Бақаев Б.К., Жумашев Д.С. Использование психолого-педагогического влияния физической культуры на личностное становление и физическое развитие студентов вуза	^
Ботағариев Т.А., Айпеисов Ж.А., Колдасбаева Б.Д., Молдагазина Н.А., Дуанбеков А.А. Медициналық жоғары оқу орнындағы студенттерінің түйінді құзыреттіліктерін	47
«Дене шынықтыру» пәні сабақтарында қалыптастыру барысында электрондық оқу құралды пайдалану	
Вишнякова Н.П., Незбудей В.И., Ан В.С., Смелянец С.В. Интерактивные методы обучения в учебном процессе по физической культуре	^
Воробьев В.Ф. Представления о системах как предпосылка формирования общенаучных компетенций у студентов физкультурных специальностей	56
Гасюк В.Д., Таганова Н.П., Саранина Н.И. Методика обучения двигательным действиям, направленным на развитие координационных способностей в упражнениях с теннисными мячами	58
Джаркешев К.И., Ким А.М. Перспективы разработки интегрированной образовательной программы: психология работы тренера	^
Ерещенко Р.В., Золотухин А.Н., Синельникова Г.А. Учебно-методические рекомендации специалистам в сфере высшего профессионального образования по внедрению методов самостоятельной работы студентов вузов	64
Жунусбеков Ж.И., Джамалов Д.Д., Оспанкулов Е. Дистанционное управление учебно-тренировочным процессом спортсменов средствами информационной технологии	^
Журавлев В.С. Попытка причинного истолкования техники игры и процесса подготовки волейболистов	70